

3. PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

OBSAH

Základní údaje o škole

Úvod

Charakteristika školy

Analýza výchozí situace

Cíle MPP

Seznam preventivních programů

Přílohy

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O NAŠÍ ŠKOLE

název školy:	Základní škola Vrané nad Vltavou, okres Praha - západ
adresa školy:	U Školy 208, 252 46 Vrané nad Vltavou
právní forma:	příspěvková organizace
kapacita k 30. 9. 2024:	560
součást školy:	Školní družina
kapacita k 1. 9. 2024:	150 žáků (ZŠ 70 žáků, detašované pracoviště Stará škola 80 žáků)
součást školy:	Školní klub
kapacita k 1. 9. 2024:	50 žáků
Kontaktní údaje:	Telefon: +420 257 761 744, +420 257 760 144 e-mail: reditelstvi@zsvrane.cz nebo kancelar@zsvrane.cz www stránky: www.zsvrane.cz
Zřizovatel školy:	Obec Vrané nad Vltavou
Adresa:	Březovská 112, 252 46 Vrané nad Vltavou

ÚVOD

Existence rizikového chování, se kterou se setkáváme ve škole i mimo ni, se týká každého z nás – pedagogů, rodičů a všech, kteří přicházejí do kontaktu s dětmi a mládeží. Preventivní program školy nebo také Minimální preventivní program školy je tedy dokument pro žáky, pro pedagogický i nepedagogický personál školy, pro zákonné zástupce, rodiče a širokou veřejnost.

Cílem MPP je ve spolupráci s rodiči předcházet projevům rizikového chování, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření, dále pak formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Základním principem strategie prevence rizikového chování je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Součástí programu je i účast pedagogů na odborných školeních a vzdělávacích programech. MPP je nedílnou součástí ŠVP a vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

Na realizaci MPP se podílí celý pedagogický sbor a další instituce zabývající se prevencí rizikového chování.

Program je určen pro žáky školy v průběhu školní docházky, tj. ve věku 6–15 let. Zahrnuje prevenci rizikového chování u dětí a mládeže v oblasti užívání legálních i ilegálních návykových látek, šikany, kyberšikany, kriminality mládeže, záškoláctví, xenofobie a rasismu. Vyžaduje individuální přístup k řešení jednotlivých problémů. Vyžaduje specializovanou formu pomoci, a proto je třeba přímá spolupráce s rodinou a dalšími organizacemi (PPP, PČR, OSPOD, Odbor sociálních věcí...atd.). Preventivní program zasahuje výchovnou a vzdělávací složku během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a pedagogů a modifikaci vyučovacích metod.

CHARAKTERISTIKA NAŠÍ ŠKOLY

Základní škola ve Vraném nad Vltavou je úplnou základní školou a je tvořena 1. a 2. stupněm. Počet žáků ve školním roce 2024/2025 a zároveň celková kapacita školy je 560 žáků a je téměř naplněna. Od ledna 2020 byla zrušena spádovost pro děti z okolních obcí z kapacitních důvodů. Škola je od roku 2005 zároveň školou s individuálním vzděláváním (podle § 38, 41). Individuálně vzdělávaných žáků na 1. i 2. stupni bylo v loňském školním roce 61, v letošním 95. Devět ročníků povinné školní docházky je členěno na první a druhý stupeň. Celkem máme na škole 19 tříd.

Do 7 oddělení školní družiny se může zapsat 150 dětí. Družina využívá čipový systém k vyzvedávání dětí. Pro děti od 6. třídy je zřízen školní klub s kapacitou 50 žáků.

Na škole pracuje 58 pedagogických pracovníků, výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog a nově i školní psycholog. Dále ve škole pracuje koordinátorka Školního vzdělávacího programu, koordinátoři ICT a koordinátoři EVVO jak na 1., tak na 2. stupni.

Ve škole jsou moderně vybavené počítačové a odborné učebny, zrekonstruované půdní prostory, ve kterých se také vyučují převážně cizí jazyky. Škola disponuje dvěma mobilními pracovními s iPady, školní knihovnou a cvičnou kuchyňkou. Všechny třídy jsou vybaveny dataprojektory nebo interaktivními tabulemi. U školy máme víceúčelové hřiště s umělým povrchem, dvěma běžeckými drahami a doskočištěm. K výuce tělesné výchovy a akcím školy využíváme prostory sokolovny TJ Sokol Vrané nad Vltavou. Na školní zahradě můžeme využívat venkovní učebnu.

Naše škola se nachází v krásném prostředí na pravém břehu řeky Vltavy, v kopcovitém terénu zvolské Homole, která je často cílem pěších procházek.

ANALÝZA VÝCHOZÍ SITAUCE

ŠKOLA A OKOLÍ ŠKOLY

Základní škola ve Vraném nad Vltavou má 2 propojené budovy, převážně rozdělené na 1. a 2. stupeň. Součástí jedné z budov je Školní jídelna se samostatnou právní subjektivitou. Ve sníženém přízemí školy se nacházejí šatny, společné pro všechny ročníky. Škola má k dispozici venkovní hřiště, které je odpoledne využíváno školní družinou. Při nepříznivém počasí se využívá sokolovna, v pěší vzdálenosti cca 5 minut od školy.

Naše škola je součástí malé obce, dostupná pro místní ideálně pěšky, autobusovou dopravou z okolních menších vesniček anebo vlakem. V obci je vlakové nádraží, které sice prošlo nedávno rekonstrukcí, ale často je místem, kde se setkávají rizikové skupiny dětí a mladistvých. V obci totiž chybí společný jakýsi „meeting point“, malé centrum, park, zkrátka pěkné, bezpečné místo pro volnočasové aktivity místních dětí a mladistvých. Kousek nad nádražím a pod školou je dětský minipark, hřiště Akátek, který je sice věkově limitován, ale i zde se děti a mládí školáci často scházejí a posedávají na lavičkách a prolézačkách.

Riziková místa ve škole:

- přízemní šatny,
- toalety,
- schodiště,
- půdní průchod mezi budovami.

Riziková místa v okolí školy:

- prostor před školou a obousměrné autobusové zastávky,
- hřiště Akátek,
- vlakové nádraží.

VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

Mezi naše základní informační zdroje patří:

- *webové stránky* školy www.zsvrane.cz – na našich stránkách lze najít všechny důležité informace, kontakty a dokumenty – ŠVP, školní řád, aktuality
- *fb stránky školy* – informace pro veřejnost, čím ve škole žijeme
- *nástěnka ŠMP* v přízemí školy – kontakt na ŠMP, konzultační hodiny, veškeré aktuální informace k primární prevenci a plánovaným preventivním programům
- *konzultační a individuální sezení ŠMP-žák*
- *třídní hodiny* – třídní učitel-žák
- *třídní schůzky, tripartity na 1.stupni* a *individuální konzultace na 2.stupni* – třídní učitel/pedagog-zákonný zástupce-žák
- *schránka důvěry* – umístěna v prostoru před půdními učebnami
- *online schránka důvěry*
- *žákovský parlament*

VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE PRO NAŠI LOKALITU

- Krajský koordinátor prevence – Ing. Pavla Hemerková
- PPP Středočeského kraje – Mgr. Renata Sládková
- SVP Modřany
- SVP Dobřichovice
- Centrum primární prevence Magdaléna, o.p.s.
- EDA cz, z. ú.

K posouzení problematiky, se kterou se setkáváme, stanovení jasných cílů a přípravě adekvátních preventivních programů vycházíme nejen z doporučených dostupných materiálů, národních strategií, metodik, ale hlavně z každodenních zkušeností, které v naší škole prožíváme s našimi žáky. K tomu maximálně využíváme **otevřenou komunikaci napříč celou sborovnou**, tedy oběma stupni. Učitelé efektivně provádí běžnou diagnostiku tříd, sdílí, upozorňují a předávají si informace navzájem a směrem k ŠMP na denní bázi v akutních případech, pravidelně prostřednictvím pedagogických porad.

Třídní učitelé budují vzájemnou důvěru učitel-žák, zajímají se o žáky, naslouchají jim a učí je vést pozitivní a konstruktivní dialog, ve svých hodinách a pomocí třídnických hodin. Zároveň **třídní učitelé nabízí podobný dialog i rodičům a zákonným zástupcům** v podobně třídních schůzek, a to jak společné, celotřídní, tak v podobně individuálních konzultací. Komunikace probíhá aktivně přes školu on-line, často na přání zákonných zástupců napřímo přes emaily, což často bývá pro aktivní rodiče jednodušší a rychlejší cesta. Na pravidelnou kontrolu hodnocení a výchovných opatření ve ŠO jsou však rodiče upozorněni, tato povinnost je ukotvena i ve ŠŘ.

V letošním roce se chceme zaměřit primárně na zdravé klima, eliminaci výskytu šikany a kyberšikany, prevenci užívání návykových látek – zejména tabákových výrobků a produktů obsahujících nikotin. V neposlední řadě se škola snaží pracovat na začleňování žáků s OMJ nebo SVP.

STANOVENÍ CÍLŮ MPP

Naše cíle vycházejí ze strategických cílů v oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v souladu s Národní strategií MŠMT na období 2019–2027 (Usnesení Vlády České republiky ze dne 18. března 2019 č. 190), ale především níže uvedené cíle reflektují naše výstupy, analýzy, praktické zkušenosti a evaluace z předešlých preventivních aktivit a programů v předešlém roce.

Cílem MPP je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, osvojení pozitivního sociálního chování, výchova k zodpovědnosti za své chování a zdraví. Prevence je zaměřena na formování osobnosti žáka, která bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat sociální dovednosti, které vedou k odmítání projevů agresivity a porušování zákona.

DLOUHODOBÉ CÍLE

- rozvíjet příznivé klima školy, jak mezi žáky, učiteli, tak ostatními zaměstnanci
- předcházet všem typům rizikového chování – podávat žákům ucelené informace o rizikovém chování a zařadit je do výuky jednotlivých předmětů (besedy s odborníky, informační brožury, nástěnky)
- posilovat právní vědomí žáků o kriminalitě, předpisech a zákonech
- podporovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí, zkvalitnit komunikaci mezi žáky navzájem, žáky a pedagogy
- učit žáky řešit konfliktní situace (asertivní chování, efektivní komunikace)
- podporovat a rozvíjet u žáků schopnost čelit tlaku vrstevníků a odmítat činnosti, které by mohly mít negativní důsledky
- vést žáky k sebepoznávání a stanovení správného žebříčku hodnot
- podporovat u rodičů a zákonných zástupců zájem o dění ve škole
- poskytovat poradenské služby
- monitorovat vztahy mezi žáky v jednotlivých třídách (dotazníky, pozorování, konzultace,...)
- spolupracovat s organizacemi a institucemi v oblasti primární prevence

KRÁTKODOBÉ CÍLE

CÍLOVÉ SKUPINY

A) žáci

B) sborovna (pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci)

C) zákonní zástupci, rodiče

Jednotlivé krátkodobé cíle jsou konkrétně zaměřeny na 3 klíčové cílové skupiny.

Cílová skupina – ŽÁCI

- pokračovat v aktivitách EkoŠkola zaměřených na budování kladného vztahu k přírodě a ekologii,
- pokračovat v nastavených funkčních 5denních kohezních programech, které organizujeme převážně z vlastních lidských zdrojů (učitelé TV, třídní učitelé + další potřebný doprovod) zaměřených na podporu skupinové koheze, zdravých vztahů ve třídě a posilování sportovního ducha jednotlivců.
 - o Školy v přírodě (1. stupeň),
 - o týden se třídou (1. a 2.stupeň),
 - o lyžařský výcvik (7. ročníky),
- podpora třídnických aktivit. Směřovat k zavedení pravidelných třídnických hodin na obou stupních.
- podporovat činnost žákovského parlamentu
- pokračovat ve spolupráci na preventivních programech s odborníky a nastavení konkrétních programů dle vyhodnocení z předchozího šk. roku a momentálních potřeb pro 1. i 2.stupeň.

Cílová skupina – SBOROVNA

- Mgr. Radka Chaloupková pokračuje ve vzdělávání metodika prevence,
- BOZP,
- pokračování v pravidelné komunikaci a sdílení informací s tématy rizikového chování TU/pedagog-ŠMP,
- proškolení TU a ostatních pedagogů v oblasti e-bezpečí,
- pravidelné informační toky, sdílení zajímavostí a novinek stran RCH pro celou sborovnu.

- konzultační hodiny s R. Chaloupkovou pro pedagogy s možností konzultovat rizikové chování ve třídě

Cílová skupina – ZÁKONNÍ ZÁSTUPCI/RODIČE

- Aktivní spolupráce s rodiči a jejich informovanost – pravidelné třídní schůzky, tripartity, konzultace,
- kontaktní spolupráce s rodiči – nabídka poradenských služeb, individuální pohovory, rodičovské kavárny
- organizace společných aktivit alespoň 1x za čtvrtletí k navázání a budování lepších vztahů,
- den otevřených dveří

SEZNAM PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ

Seznam je průběžně aktualizován dle realizace.

Cílová skupina – ŽÁCI

Třída	Program	délka	Cíl programu	Typ prevence	Realizátor	Datum konání
1. stupeň	Týden se třídou	5 dní	Vztahy ve třídě	primární	ZŠ Vrané	září
2. stupeň	Týden se třídou	5 dní	Vztahy ve třídě	primární	ZŠ Vrané	září
1. a 2. stupeň	Pěšky do školy a společná snídaně před školou	5 dní	Ekologie	primární	ZŠ Vrané	září
1. stupeň	Ekotým		Ekologie v naší škole	primární	ZŠ Vrané	2024/2025
1. a 2. stupeň	Volby do žákovského parlamentu	1 den	Demokracie v naší škole	primární	ZŠ Vrané	září 2024
1. a 2. stupeň	Zahájení činnosti ŽP		Demokracie v naší škole	primární	ZŠ Vrané	2024/2025
1. stupeň	Tripartity		Sebehodnocení	primární	ZŠ Vrané	listopad 2024
3. třídy	Plavecký výcvik		Zdravý životní styl	primární	ZŠ Vrané	
1. a 2. stupeň	Projektový týden	3-4 dny	Vztahy mezi dětmi napříč školou	primární	ZŠ Vrané	prosinec 2024
1. stupeň	Akademie 100 hodin venku			primární	ZŠ Vrané	2024/2025
2. stupeň	Lyžařský výcvik (7. třídy)		Podpora vztahů mezi žáky.	primární	ZŠ Vrané	leden 2025
2. pololetí						
1. stupeň	Dobronauti – Mise (3.-5. ročník)		Zážitková prevence pro lepší zvládnání vrstevnických konfliktů.	primární	Dobronauti	únor 2025
1. a 2. stupeň	Dobronauti – Na stopě (5.-9. ročník)	-	Různé způsoby řešení konfliktů	primární	Dobronauti	únor – březen

			v rámci společné týmové práce se žáky.			2025
1.stupeň	Divadelta		Prevence rizikového chování pomocí interaktivního divadla	primární	Divadelta	březen 2025
2.stupeň	Absolventské práce		Prezentace dlouhodobého projektu	primární		červen 2025

Cílová skupina – SBOROVNA

Pedagogický pracovník	Program	Cíl programu	Realizátor	Datum konání
Celá sborovna	Společný výjezd	Týmová spolupráce Využití iPadů ve výuce	ZŠ Vrané	srpen 2024
Celá sborovna	BOZP	Prevence - bezpečnost		září 2024
Mgr. Chaloupková	Pokračování ve studiu Metodika prevence	Výkon ŠMP	Zřetel s.r.o.	2023 - 2024
1. a 2.st.	Akademie 100 hodin venku		ZŠ Vrané	2024-2025
celá sborovna	Jak jednat v případě útoku a jak se chovat v krizové situaci		Positive s.r.o.	listopad 2024

Cílová skupina – ZÁKONNÍ ZÁSTUPCI/RODIČE

Zákonní zástupci žáků	Forma/Program	Cíl programu	Realizátor	Datum konání
1. a 2.stupeň	Třídní schůzky	Koheze, dobré vztahy	ZŠ Vrané	září 2024
1. a 2.stupeň	Pěšky do školy a společná snídaně	Koheze, dobré vztahy	ZŠ Vrané	září 2024
1. a 2.stupeň	Rodičovská kavárna Kam jdeš, školo?	Komunikace, spolupráce, sdílení informací	ZŠ Vrané	říjen 2024
2.A	Rodičovská kavárna	Centra aktivit	ZŠ Vrané	říjen 2024
1.A, 1.B	Podzimní setkání	Stezka, dýně, oheň.	ZŠ Vrané	říjen 2024
1.stupeň	Tripartity	Otevřená komunikace R-Ž-U	ZŠ Vrané	listopad 2024
2.stupeň	Konzultace	Otevřená komunikace R-Ž-U	ZŠ Vrané	listopad 2024
8.A	Škola ožívá po setmění...	Vztahy, komunikace	ZŠ Vrané	listopad 2024
1.A	Rodičovská kavárna	Čtenářská	ZŠ Vrané	listopad 2024

		gramotnost		
1. a 2.st.	Rodičovská kavárna Jak hodnotíš, školo?	Komunikace, spolupráce, sdílení informací	ZŠ Vrané	prosinec 2024
1.A, 2.A a 4.A	Vánoční setkání Začít spolu	Komunikace, sdílení, zapojení se do workshopů	ZŠ Vrané	prosinec 2024

Evaluace všech preventivních aktivit proběhne po skončení tohoto školního roku a analýza bude sloužit jako podklad pro tvorbu a úpravu Minimálního preventivního programu pro následující - školní rok 2025-2026.